

**Wojewódzki Inspektorat
Weterynarii
w Poznaniu**

**Zadania starostów i wójtów
(burmistrzów, prezydentów miast) w
sytuacji wystąpienia choroby
zakaźnej wśród zwierząt.**

*Lek. wet. Tomasz Wielich
Wojewódzki Inspektor
Weterynaryjny ds. zdrowia i
ochrony zwierząt*

Inspekcja Weterynaryjna

- Nie jest w stanie samodzielnie zwalczyć, niektóre choroby zakaźne zwierząt. Wystąpienie chorób, które zwalcza się poprzez Plany Gotowości, powoduje dotkliwe straty gospodarcze dla kraju oraz powoduje reperkusje polityczne i międzynarodowe.

Istniejące zagrożenia

- W ostatnim roku wystąpiło ponad 50 przypadków **afrykańskiego pomoru świń (ASF)** na terenie Polski. Sytuacja w strefie występowania choroby cały czas jest dynamiczna, co powoduje stałe zagrożenie (wg danych na 4.05.2015r – 59 ognisk ASF).
- **Grypa ptaków (AI)**, występowała na terenie Polski w 2007 roku. Zagrożenie dla Polski stanowią wędrowne ptaki dzikie oraz obrót drobiem z krajami występowania choroby. W ostatnim roku występują pojedyncze ogniska HPAI na terenie Holandii, Wielkiej Brytanii, Niemiec.
- **Choroba niebieskiego języka** - dotychczas nie występuje w Polsce, jednak ze względu na kontakty handlowe z krajami występowania (Rumunia, Bułgaria, Węgry, Grecja, Hiszpania, Chorwacja, Włochy), jest realna możliwość rozprzestrzenienia w Polsce.

USTAWA z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

Art. 54 ust. 2 Plany gotowości zawierają w szczególności:

- 1) wykaz aktów prawnych dotyczących zwalczania choroby zakaźnej zwierząt;
- 2) opis choroby zakaźnej zwierząt;
- 3) określenie sposobu i źródeł finansowania zwalczania choroby zakaźnej zwierząt;
- 4) określenie struktury i organizacji zespołów kryzysowych powiatowego lekarza weterynarii, wojewódzkiego lekarza weterynarii i Głównego Lekarza Weterynarii;
- 5) określenie zadań dotyczących zwalczania choroby zakaźnej zwierząt oraz organów, jednostek organizacyjnych i innych podmiotów odpowiedzialnych za realizację tych zadań;
- 6) plany szkoleń pracowników Inspekcji Weterynaryjnej oraz innych jednostek i podmiotów, o których mowa w pkt 5;
- 7) opis sposobu i zakresu opracowania oraz przekazywania informacji.

USTAWA z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

Art. 54 ust. 3 Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, podmioty prowadzące działalność w zakresie pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania lub obrotu niejadalnymi produktami pochodzenia zwierzęcego, ubocznymi produktami zwierzęcymi, produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu przepisów o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego oraz podmioty dysponujące środkami materiałowymi i technicznymi, których udział jest niezbędny przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, współpracują z organami Inspekcji Weterynaryjnej przy opracowaniu i realizacji planów gotowości.

- **Art. 54 ust. 4** Realizacja zadań wynikających z planów gotowości przez podmioty wymienione w ust. 3 jest finansowana ze środków budżetu państwa przeznaczonych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt.

USTAWA z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

Art. 54 ust. 5. Działania w zakresie sporządzania, aktualizacji i realizacji planów gotowości powiatowy lekarz weterynarii, wojewódzki lekarz weterynarii i Główny Lekarz Weterynarii wykonują odpowiednio przy pomocy powiatowego, wojewódzkiego i krajowego zespołu kryzysowego.

Art. 54 ust. 6. W skład zespołów kryzysowych wchodzi pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej oraz przedstawiciele organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego i podmiotów, których udział jest niezbędny w zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Art. 54 ust. 7. Przedstawiciele, o których mowa w ust. 6, są wyznaczani przez organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz podmioty, których udział jest niezbędny w zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, na wniosek odpowiednio powiatowego lekarza weterynarii, wojewódzkiego lekarza weterynarii lub Głównego Lekarza Weterynarii.

USTAWA z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

- **Art. 54 ust. 9** Główny Lekarz Weterynarii przedstawia do zatwierdzenia Komisji Europejskiej krajowe plany gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz niezwłocznie informuje Komisję Europejską o zmianach dokonanych w zatwierdzonych planach.

Inspekcja Weterynaryjna

- **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 21 listopada 2008 r. w sprawie wykazu chorób zakaźnych zwierząt, dla których sporządza się plany gotowości ich zwalczania**
- 1) pryszczycza (Foot and mouth disease - FMD);
- 2) choroba pęcherzykowa świń (Swine vesicular disease - SVD);
- 3) **afrykański pomór świń (African swine fever - ASF);**
- 4) klasyczny pomór świń (Classical swine fever, Hog cholera - CSV);
- 5) **grypa ptaków (Avian influenza);**
- 6) rzekomy pomór drobiu (Newcastle disease - ND);
- 7) krwotoczna choroba zwierzyny płowej (Epizootic haemorrhagic disease of deer - EHD);
- 8) gąbczasta encefalopatia bydła (Bovine spongiform encephalopathy - BSE);
- 9) księgosusz (Rinderpest);
- 10) pomór małych przeżuwaczy (Peste des petits ruminants - PPR);
- 11) gorączka doliny Rift (Rift valley fever);
- 12) choroba guzowatej skóry bydła (Lumpy skin disease - LSD);
- 13) ospa owiec i ospa kóz (Sheep pox and goat pox);
- 14) pęcherzykowe zapalenie jamy ustnej (Vesicular stomatitis);
- 15) **choroba niebieskiego języka (Bluetongue);**
- 16) afrykański pomór koni (African horse sickness);
- 17) epizootyczna martwica układu krwiotwórczego (Epizootic haematopoietic necrosis - EHN);
- 18) zakaźny zespół owrzodzenia (Epizootic ulcerative syndrome - EUS);
- 19) bonamioza (Bonamia exitiosa);
- 20) perkinsoza (Perkinsus marinus);
- 21) mikrocytoza (Microcytos mackini);
- 22) zespół Taura (Taura syndrome);
- 23) choroba żółtej głowy (Yellowhead disease).

Zarządzenie WWLW o powołaniu WZK

Zarządzenie Nr 12/2015

Wielkopolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii

z dnia 08.05.2015r

w sprawie powołania Wojewódzkiego Zespołu Kryzysowego przy Wojewódzkim Lekarzu Weterynarii.

Na podstawie art. 54 ust 5-8 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (D.U. z 2008r, Nr 213 poz. 1342 t.j. z późn. zm.) oraz § 7 pkt.1 regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Poznaniu.

powołuję

1. Wojewódzki Zespół Kryzysowy przy Wielkopolskim Wojewódzkim Lekarzu Weterynarii w Poznaniu, w skład którego wchodzi następujące osoby:

- a. Przewodniczący: Wielkopolski Wojewódzki Lekarz Weterynarii Lesław Szabłoński;
- b. Z-ca Przewodniczącego: Z-ca Wielkopolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii Bartłomiej Raj;
- c. Koordynator – Sekretarz: Woj. Inspektor wet. ds. zdrowia i ochrony zwierząt Tomasz Wielich.

2. Ponadto powołuję zespoły:

a. Organizacji, Nadzoru, Kontroli, BHP i dobrostanu zwierząt w składzie:

- lek.wet. Piotr Kuta Woj. Insp. wet. ds. oceny działalności IW WIW w Poznaniu (koordynujący pracę zespołu);
- lek.wet. Karolina Oblizajek Woj. Insp. wet. ds. bezpieczeństwa żywności WIW w Poznaniu ;
- lek.wet. Katarzyna Drobiazko St. Insp. wet. ds. zdrowia i ochrony zwierząt WIW w Poznaniu ;
- lek.wet. Grzegorz Wegiera Woj. Insp. wet. ds. pasz i utylizacji WIW w Poznaniu;
- lek.wet. Agnieszka Drobek-Gilowska St. Insp. wet. ds. pasz i utylizacji WIW w Poznaniu;
- lek.wet. Katarzyna Lasiecka. Insp. wet. ds. bezpieczeństwa żywności WIW w Poznaniu;
- lek.wet. Monika Balcerowicz St. Insp. wet. ds. pasz i utylizacji WIW w Poznaniu;

Zarządzenie WWLW o powołaniu WZK

- mgr Małgorzata Kwiatkowska-Witczak St. Insp. ds. bhp i p.poż. WIW w Poznaniu;
- Pan Kamil Gromek Kontroler Transportu Drogowego Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Poznaniu;
- Pan dr Tadeusz Przybecki Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu;
- Pan Zbigniew Król St Insp. Woj. Wydział Infrastruktury i Rolnictwa WUW w Poznaniu.

b. Zespół Analizy Zagrożeń w składzie:

- lek.wet. Andrzej Bambrowicz St. Insp. wet. ds. zdrowia i ochrony zwierząt WIW w Poznaniu (koordynujący pracę zespołu);
- lek.wet. Martyna Bela St. Insp. wet. ds. zdrowia i ochrony zwierząt WIW w Poznaniu;
- lek.wet. Magdalena Karmelita-Bach St. Insp. wet. ds. bezpieczeństwa żywności WIW w Poznaniu;
- lek.wet. Małgorzata Malinowska Insp. wet. ds. bezpieczeństwa żywności WIW w Poznaniu;
- lek.wet. Marta Adamczyk St. Insp. wet. ds. nadzoru farmaceutycznego WIW w Poznaniu;
- lek.wet. Monika Osmólska St. Insp. wet. ds. nadzoru farmaceutycznego WIW w Poznaniu;
- Pani Magdalena Mikołajczak Insp. WIW w Poznaniu;
- podinsp. Robert Kasprzyk Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu;
- podinsp. Krzysztof Tomczak Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu;
- kpt. Tomasz Daszkiewicz Z-ca Naczelnika Wydziału Operacyjnego Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu;
- Pani Romualda Jachimowska Dyrektor ds. Produkcji Przemysłowej Zakład Rolniczo-Przemysłowy Farmutil HS S.A., Śmitowo.

c. Zespół Ekspertów w składzie:

- lek. wet. Ireneusz Sobiak Powiatowy Lekarz Weterynarii w Poznaniu (koordynujący pracę zespołu);
- dr Jolanta Budzyk Kierownik Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Poznaniu;
- ppłk. Alfons Kaniewski WIW w Poznaniu;

Zarządzenie WWLW o powołaniu WZK

- lek.wet. Stanisław Gawra Woj. Insp. wet. ds. nadzoru farmaceutycznego WIW w Poznaniu;
- lek. wet. Piotr Buksak lekarz wolnopraktykujący (specjalista chorób drobiu);
- lek.wet. Marian Porowski lekarz wolnopraktykujący (specjalista chorób świń);
- lek.wet. Piotr Waltrowski lekarz wolnopraktykujący (choroby bydła i owiec);
- lek. wet. Irena Kramer lekarz wolnopraktykujący (choroby ryb);
- Pani Małgorzata Koziarska Naczelnik w Wydziale Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- Pani dr Jadwiga Kuczma-Napierała Z-ca Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu;
- Pan mgr inż. Maciej Budny Kierownik Stacji Badawczej PZŁ w Czempiniu.

Obsługę administracyjną powyższych Zespołów zapewnia Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Poznaniu.

3. Siedziba Wojewódzkiego Zespołu Kryzysowego znajduje się w budynku Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Poznaniu ul. Grunwaldzka 250, 60-166 Poznań ,Tel 061- 8689347 , fax 061 8684531, e-mail poznan.wiw@wetgiw.gov.pl

4. Wojewódzki Zespół Kryzysowy pracuje w zależności od stanu aktywności w godzinach:

- ▶ w stanie spoczynku
  - w godzinach pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Poznaniu
- ▶ w stanie podwyższonej gotowości
  - w godzinach od 7⁰⁰ do 18⁰⁰
- ▶ pełna aktywność
  - w godzinach od 0⁰⁰ do 24⁰⁰

5. Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenie, traci moc zarządzenie nr 10/2014 z dnia 20.02.2014r.

6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 08.05.2015r.

WIELKOPOLSKI WOJEWÓDZKI
LEKARZ WETERYNARII
Lesław Szabłoński

Plany Gotowości

Działania w ramach Planów Gotowości:

Podejrzanie choroby

Stwierdzenie choroby

Działania w ognisku

(Decyzja PLW)

może być potrzebna

pomoc innych służb

Działania w obszarach

(Rozporządzenie PLW

lub Wojewody)

zawsze jest potrzebna

pomoc innych służb

Działania w ognisku – pomoc innych służb

- 1. Asysta Policji (Problemy z właścicielem, nadmierne zainteresowanie mediów lub innych osób trzecich chcących wejść do ogniska lub je opuścić).**
- 2. Pomoc PSP w dezynfekcji dużych powierzchni, powierzchni z trudnym dojściem, jeżeli siły i środki IW będą niewystarczające.**
- 3. Pomoc Samorządu w załatwieniu osób i sprzętu do prac pomocniczych np. załadunku poddanych eutanazji zwierząt (np. świń, drobiu), przygotowaniu powierzchni do dezynfekcji, przeniesieniu sprzętu do spalania, zakopanie itp.**

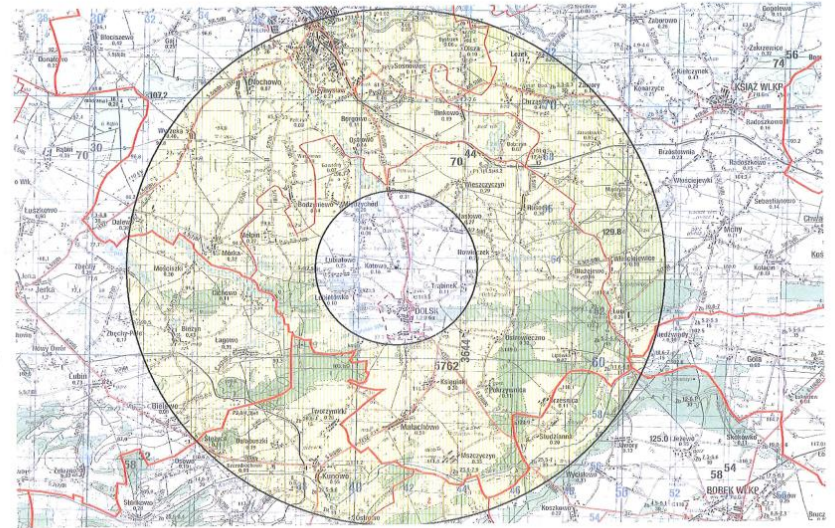
Działania w ognisku – pomoc innych służb

- 4. Pomoc Samorządu w przypadku grzebania martwych zwierząt, zorganizowanie koparki i/lub pojazdu do przewiezienia martwych zwierząt w gospodarstwie, załadunek***
- 5. WIOŚ ocena szkodliwości dla środowiska zagrzebania zwierząt na wybranym terenie (podjęcie decyzji).***
- 6. Zakład Utylizacyjny – odbiór i przewóz martwych zwierząt i/lub produktów z tych zwierząt do utylizacji.***
- 7. Asysta Policji w transporcie zwierząt do Utylizacji (konwój), po wcześniej zaplanowanej i uzgodnionej trasie.***

Działania w obszarach – pomoc innych służb

Obszar zapowietrzony do 3 km od ogniska afrykańskiego pomoru świń.

Obszar zagrożony do 10 km od ogniska afrykańskiego pomoru świń.

Działania w obszarach – pomoc innych służb

Spotkanie w którym uczestniczą inne służby, inspekcje, samorząd - ustalają planowany obszar (praca na mapie) oraz wprowadzane restrykcje. Skład zależny od sytuacji oraz potrzeb.

Zawsze uczestniczą:

Samorząd lokalny, PLW, Policja, Zarząd Dróg, PSP, CZK.

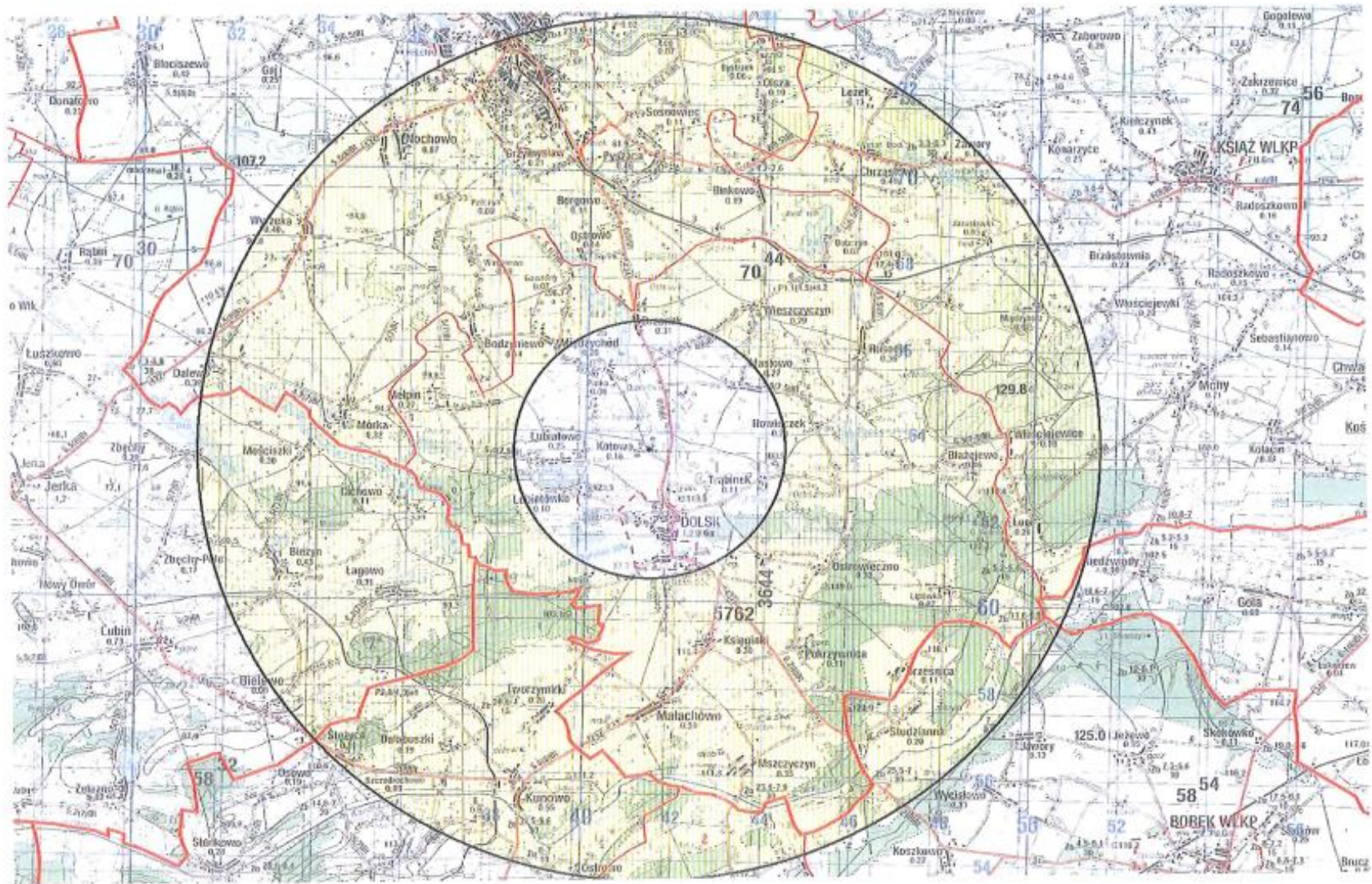
Dodatkowo w zależności od sytuacji i potrzeby:

Przedstawiciele lokalnych podmiotów np. mleczarni, zakładu ubojowego itp., Eksperci

Wielkość obszaru oraz wprowadzane restrykcje przedstawia PLW. Po ustaleniach PLW wydaje rozporządzenie lub wnioskuje do WLW o wydanie rozporządzenia przez Wojewodę.

Należy mieć na uwadze jak najszybsze wprowadzenie w życie rozporządzenia !!!

Rozporządzenie Wojewody

ROZPORZĄDZENIE NR ...../14 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

dnia ..... 2014 r.

w sprawie zarządzenia środków w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zagrożeniem wystąpienia afrykańskiego pomoru świń na obszarze przekraczającym obszar jednego powiatu.

Na podstawie art. 46 ust.3 i ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt¹⁾ (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Określa się obszar występowania afrykańskiego pomoru świń na terenie województwa wielkopolskiego, w granicach administracyjnych miejscowości ..... położonej w gminie ..... oraz tereny położone w sąsiedztwie tej miejscowości, a ograniczone:

- 1) od północy.....;
- 2) od wschodu.....;
- 3) od południa.....;
- 4) od zachodu.....

2. Określa się obszar zagrożony afrykańskim pomorem świń na terenie województwa wielkopolskiego, w granicach administracyjnych miejscowości ..... położonej w gminie ..... oraz tereny położone w sąsiedztwie tej miejscowości, a ograniczone:

- 1) od północy.....;
- 2) od wschodu.....;
- 3) od południa.....;
- 4) od zachodu.....

§ 2. Na obszarze wskazanym w § 1 zakazuje się:

- 1) prowadzenia targów, wystaw, pokazów, konkursów z udziałem świń;
- 2) urządzania polowań oraz odłowów zwierząt łownych bez zgody właściwego powiatowego lekarza weterynarii;
- 3) przemieszczania świń z gospodarstw, w których są utrzymywane, z zastrzeżeniem § 7;
- 4) przemieszczania produktów, które mogą spowodować szeregienie się afrykańskiego pomoru świń, w szczególności pochodzących od świń: nasienia, zarodków, komórek jajowych;
- 5) wprowadzania do gospodarstwa utrzymującego świnię:
  - a) dzików padłych,
  - b) dzików odstrzelonych, ich tusz, mięsa lub produktów mięsnych nie poddanych obróbce cieplnej przeprowadzonej w temperaturze co najmniej 80°C, którą uzyskuje się wewnątrz mięsa lub produktu,
  - c) ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących z dzików,

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego ustawy opublikowane zostały w: Dz. U. z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372, Nr 78, poz. 513, z 2013 r. poz. 1278 i z 2014 r. poz. 29.

Rozporządzenie Wojewody

- d) produktów, surowców i innych przedmiotów, w tym wyposażenia myśliwskiego oraz broni, które mogą spowodować szerzenie się wirusa afrykańskiego pomoru świń.

§ 3. Na obszarze wskazanym w § 1 nakazuje się:

- 1) wyłożenie mat dezynfekcyjnych w liczbie zapewniającej zabezpieczenie wejść do pomieszczeń, w których utrzymywane są świnię oraz ich stałe utrzymywanie w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego;
- 2) trzymanie świń w zamknięciu w pomieszczeniach gospodarskich;
- 3) bieżące poddawanie oczyszczaniu i dezynfekcji narzędzi oraz sprzętów wykorzystywanych do obsługi świń;
- 4) zaopatrywanie, z zastrzeżeniem § 6, świń przemieszczanych do rzeźni zgodnie z § 7, w świadectwo zdrowia wystawiane przez organ Inspekcji Weterynaryjnej lub wyznaczonego przez ten organ urzędowego lekarza weterynarii na podstawie art. 16 lub 18 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 Nr 112, poz. 744, z późn. zm.²⁾), które zawiera co najmniej:
  - a) nazwę organu wydającego świadectwo,
  - b) numer świadectwa,
  - c) liczbę świń,
  - d) numery identyfikacyjne świń,
  - e) pochodzenie świń,
  - f) miejsca przeznaczenia świń,
  - g) środek transportu świń i jego numer rejestracyjny,
  - h) poświadczenie o spełnianiu wymagań zdrowotnych dotyczących świń ustalonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie,
  - i) informację o występowaniu choroby Aujeszky'ego w stadzie pochodzenia świń,
  - j) datę, pieczęć i podpis właściwego urzędowego lekarza weterynarii;
- 5) skarmianie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących.

§ 4. Na obszarze wskazanym w § 1:

- 1) każdego odstrzelonego dzika niezwłocznie dostarcza się wraz z patrochami i narogami do położonego na obszarze wskazanym w § 1:
  - a) punktu skupu dzicyzny lub zakładu przetwórstwa dzicyzny lub,
  - b) innego zakładu nadzorowanego przez organ Inspekcji Weterynaryjnej, w którym mogą być przechowywane tusze i skóry dzików;
- 2) tusze oraz skóry odstrzelonych dzików mogą być przemieszczane z punktów i zakładów, o których mowa w pkt 1, wyłącznie po otrzymaniu potwierdzenia ujemnego wyniku badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia afrykańskiego pomoru świń;
- 3) padłe świnię mogą być wywożone do zakładów utylizacyjnych po wcześniejszym zgłoszeniu padnięć świń do powiatowego lekarza weterynarii;
- 4) podmiot, któremu dostarczono odstrzelone dziki jest zobowiązany do zbierania i zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym patrochów i narogów, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr

²⁾Zmiany tekstu jednolitego ustawy opublikowane zostały w: Dz. U. z 2011 r. Nr 54, poz. 278 i z 2014 r. poz. 29.

Rozporządzenie Wojewody

1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1—33);

5) powiatowy lekarz weterynarii pobiera próby do badań w kierunku wykrycia afrykańskiego w przypadku:

- a) zgłoszeń padłych świń przy przekroczeniu odsetka padnięć w stadzie powyżej: prosięta – 20%, warchlaki - 10%, tuczniaki - 5%;
- b) każdego odstrzelonego dzika dostarczonego do punktu skupu dziczyzny lub zakładów, o których mowa w § 4 pkt 1;
- c) każdego padłego dzika;

6) wszystkie osoby mające kontakt z dzikami, ich tuszami, skórami lub mięsem oraz produktami mięsnymi niepoddanymi obróbce cieplnej w temperaturze co najmniej 80°C, którą należy uzyskać wewnątrz mięsa lub produktu, muszą przed wejściem do pomieszczeń gospodarskich, w których utrzymywane są świny stosować odpowiednie środki higieny, w tym co najmniej:

- a) stosowanie dezynfekcji obuwia poprzez wejście na maty dezynfekcyjne, nasączone odpowiednim środkiem dezynfekcyjnym w stężeniu zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego,
- b) stosowanie dezynfekcji rąk środkami dezynfekcyjnymi
- c) dokonać zmiany odzieży mającej kontakt z dzikami, ich tuszami, skórami lub mięsem oraz produktami mięsnymi niepoddanymi obróbce cieplnej w temperaturze co najmniej 80°C, którą należy uzyskać wewnątrz mięsa lub produktu oraz ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego pochodzących z dzików.

§ 5. 1. W punktach skupu dziczyzny i zakładach, o których mowa w § 4 pkt 1, tusze dzików i skóry przechowuje się w sposób zapobiegający bezpośredniemu kontaktowi nieprzebadanych tusz dzików z produktami, surowcami i innymi przedmiotami, które mogą spowodować szerzenie się afrykańskiego pomoru świń.

2. Tusze dzików przechowywane w zakładach, o których mowa w § 4 pkt 1 lit. b, mogą być przeznaczone wyłącznie do produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny.

§ 6. Świadczenia zdrowia, o których mowa w § 3 pkt 4, nie wystawia się w przypadku, gdy jest ono wymagane zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszky'ego u świń (Dz. U. z 2012 r. poz. 1440).

§ 7. 1. Zakaz, o którym mowa w § 2 pkt 2 nie dotyczy przemieszczania świń, za zgodą właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii, do rzeźni położonej na obszarze, na którym zostały zarządzone środki w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń oraz zagrożeniem wystąpienia afrykańskiego pomoru świń.

2. Powiatowy lekarz weterynarii wydając zgodę bierze pod uwagę sytuację epizootyczną oraz wskazuje trasę wzdłuż której nastąpi przemieszczenie zwierząt, mając na względzie okoliczność, aby w żadnym momencie nie wykraczała ona poza obszar, o który mowa w ust. 1.

§ 8. 1. Na obszarze wskazanym w § 1 obowiązuje zakaz uboju świń na użytek własny w gospodarstwie, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. Nr 207, poz. 1370).

Rozporządzenie Wojewody

2. Na obszarze wskazanym w § 1 sposób produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego podlega regulacjom art. 10 ustawy z dnia 6 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z późn. zm.³⁾) oraz przepisom rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2010 r. w sprawie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących z obszarów podlegających ograniczeniom, nakazom lub zakazom (Dz. U. Nr 183 poz.1231, z późn. zm.⁴⁾).

§ 9. Na obszarze, o którym mowa w § 1 ust. 1, nakazuje się umieszczenie na granicach obszaru przy drogach, ścieżkach dla pieszych oraz parkingach, czytelne i trwałe tablice z wyraźnym napisem:

UWAGA !

**AFRYKAŃSKI POMÓR ŚWIŃ – OBSZAR ZAPOWIETRZONY
WPROWADZANIE I PRZEPROWADZANIE ŚWIŃ WZBRONIONE”**

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

³⁾Zmiany ustawy opublikowane zostały w: Dz. U. z 2006 r. Nr 171, poz. 1225, z 2007 r. Nr 64, poz. 429, z 2008 r. Nr 145, poz. 916, Nr 214, poz. 1346, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 81, poz. 528, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i z 2014 r. poz. 29

⁴⁾Zmiany ustawy opublikowane zostały w: Dz. U. z 2014 r. poz. 120.

Nieprzestrzeganie rozporządzenia

- Na podstawie art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (j.t. Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 z późn. zm.) –

Kto nie stosuje się do nakazów, zakazów lub ograniczeń, wydanych w celu zwalczania choroby zakaźnej zwierząt lub zapobiegania takiej chorobie, wymienionych w .... art.46 ust.3 pkt. 2-6, 8a i 10 – podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

Realizacja rozporządzenia – pomoc innych służb

- Zwiększone patrole Policji, lokalnych służb porządkowych oraz Inspekcji Transportu Drogowego na obszarach sprawdzające i egzekwujące realizację rozporządzenia, w tym zakaz wywozu z obszaru zapowietrzonego i zagrożonego żywych zwierząt oraz ich zwłok i mięsa.
- Obsada Punktów kontroli na granicy obszarów 24 h (Policja) - pryszczycza.

Realizacja rozporządzenia– pomoc innych służb

- Jeśli znajdzie potrzeba:
  - Policja udostępnia asystę własnym środkiem transportu, w celu przewozu próbek do badań diagnostycznych (próbki odpowiednio zabezpieczone będą przewożone przez osobę wyznaczoną przez PLW),
  - Policja udziela asysty na obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym, jeśli interwencja będzie wymagana dla zachowania wprowadzonego porządku

Realizacja rozporządzenia– pomoc innych służb

- Pomoc w rozwożeniu roztworów środków dezynfekcyjnych na obszarach (do punktów kontroli na granicach obszarów, uzgodnionych z PLW gospodarstwach).

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej

- Kontroluje wprowadzanie mięsa i produktów pochodzenia zwierzęcego do sklepów i zakładów w obszarach zapowietrzonym i zagrożonym,
- Kontroluje targowiska i inne miejsca ewentualnej sprzedaży mięsa.
- Ustala i ewentualnie wycofuje z rynku produkty żywnościowe, które poprzez kontakt z ogniskiem mogły stanowić niebezpieczeństwo rozprzestrzeniania się choroby

Zadania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

- Sprawne udostępnienie dla Inspekcji Weterynaryjnej danych, dotyczących zarejestrowanych siedzib stad zwierząt na terenie obszarów, w tym danych dotyczących przemieszczeń zwierząt.

Zadania Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska

- Analiza zagrożeń dla środowiska naturalnego związana z realizacją planu gotowości (np. grzebanie zwierząt, wpływ użytych środków dezynfekcyjnych, palenie sprzętu, którego nie można zdezynfekować).
- Analiza zagrożeń dla zwierząt dzikich związana z wpływem samej choroby na środowisko np. wpływ HPAI na populacje ptaków dzikich, ewentualne zgody na odstrzał (Minister Ochrony Środowiska).

Zadania Polskiego Związku Łowieckiego

- Rozpoznawanie i zgłaszanie zagrożeń wśród zwierząt dzikich (np. pryszczycza, klasyczny i afrykański pomór świń, HPAI).
- Odstrzały sanitarne i redukcyjne
- Akcja informacyjna wśród myśliwych
- Pobieranie prób wśród zwierząt dzikich
- Działania prewencyjne dot. gospodarowania zwierzyną łowną w sytuacji zagrożenia

Zadania gmin

- Przygotowanie i ustawienie – w uzgodnieniu z PLW i zarządcami dróg - tablic informacyjnych na granicach obszarów zapowietrzonego i zagrożonego. Wzór tablic ustalany z PLW,
- Utworzenie i utrzymanie mat dezynfekcyjnych w Punktach kontroli
- Ewentualna pomoc wraz z PSP - w budowie mat dezynfekcyjnych w ognisku choroby oraz prowadzeniu dekontaminacji ludzi i sprzętu,
- Ewentualne inne czynności o znaczeniu publicznym.

Zadania gmin

- Przygotowanie razem z zarządem dróg i Policją objazdów wg wskazań PLW.
- Prowadzenie akcji informacyjnej w obszarze zapowietrzonym i zagrożonym oraz na terenach graniczących z tymi obszarami, w celu zmniejszenia ryzyka rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej. Treść ulotki, informacji przygotowuje PLW.

Zadania wszystkich służb i inspekcji

- Wzajemna wymiana informacji i potrzebnych danych;
- Przygotowanie informacji dla mediów dla osób, które będą uprawnione do udzielania wywiadu;
- Ocena poniesionych oraz planowanych kosztów, związanych z realizacją Planów Gotowości oraz wnioskowanie o przyznanie środków finansowych.

Działania zapobiegawcze, poprzez uświadamianie społeczeństwa o istniejących zagrożeniach, drogach szerzenia się chorób oraz sposobach zabezpieczania - współpraca

Z poziomu WIW w Poznaniu przeprowadzono działania informacyjne, dotyczące zagrożeń rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń (ASF) poprzez produkty pochodzenia zwierzęcego przywożone na teren Polski, w bagażach podróżnych osób z krajów występowania tej choroby.

W dniach 13 i 26 lutego 2015r w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Poznaniu przeprowadzono spotkania z przedstawicielami instytucji, mających wpływ na postępowanie z produktami pochodzenia zwierzęcego, które mogą być przywiezione z krajów występowania ASF na teren woj. wielkopolskiego, uwzględniając transport drogowy, kolejowy oraz lotniczy. Łącznie przekazano do wykorzystania 400 sztuk plakatów oraz 2 600 ulotek informacyjnych w tej sprawie.

Działania zapobiegawcze, poprzez uświadamianie społeczeństwa o istniejących zagrożeniach poprzez współpracę

- **W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele:**
- - Regionalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad,
- - Autostrady Wielkopolskiej SA,
- - Autostrady Wielkopolskiej II SA,
- - Urzędu Celnego w Poznaniu,
- - Portu Lotniczego Poznań-Ławica,
- - Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu,
- - Wojewódzkiej Inspekcji Transportu Drogowego,
- - Państwowej Wojewódzkiej Inspekcji Sanitarnej,
- - Komendy Regionalnej Służby Ochrony Kolei w Poznaniu,
- - Placówki Straży Granicznej Poznań-Ławica,
- - PKP „Intercity” S.A. Zakład Zachodni w Poznaniu,
- - Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o., Poznań

Poza tym materiały informacyjne (plakaty i ulotki) przekazano do wykorzystania:

- - Dyrektorowi PKP SA Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Poznaniu,
- - Dyrektorowi Przewozów Regionalnych Sp. z o.o.,
- - Powiatowym Lekarzom Weterynarii woj. wielkopolskiego (wszyscy).

Finansowanie działań innych służb, inspekcji, straży w ramach Planów Gotowości

- **USTAWA z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt - Art. 54 ust. 4** Realizacja zadań wynikających z planów gotowości przez podmioty wymienione w ust. 3 jest finansowana ze środków budżetu państwa przeznaczonych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt.

Finansowanie działań innych służb, inspekcji, straży w ramach Planów Gotowości

- Środki budżetu państwa przeznaczonych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt znajdują się w posiadaniu Inspekcji Weterynaryjnej.
- Pokrycie kosztów realizacji Planów Gotowości, będzie następować przede wszystkim z rezerwy budżetowej.
- Koszty materiałowe, sprzętowe, przejazdowe będą pokrywane przez IW do wysokości przedstawionych faktur i/lub not księgowych.
- Koszty osobowe (dyżury, nadgodziny, ZUS, Służba Cywilna, itp.) wniosek do Ministra Finansów o przyznanie dodatkowych środków finansowych na pokrycie kosztów osobowych.

Nowe Plany Gotowości ?

RAMOWY PLAN GOTOWOŚCI

DOKUMENT GŁÓWNY
polskich weterynaryjnych planów gotowości
zwalczania chorób zakaźnych zwierząt

Wersja 0.91 z dnia 16 maja 2013 roku

Nowe Plany Gotowości

Spis treści

Karta tytułowa	
Spis treści	
Uwagi redakcyjne	
Rozdział I - Informacje ogólne	
1.1.	Wykaz użytych pojęć
1.2.	Wykaz użytych skrótów
1.3.	Wykaz aktów prawnych, w oparciu o które tworzone Plan
2.	Tworzenie i struktura planów gotowości
Rozdział II - Zasady zwalczania ChZZ	
1.	Reagowanie na sytuacje kryzysowe - struktura wykonawcza i łańcuch decyzyjny
1.1.	Odpowiedzialność za zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt
1.2.	Struktura zarządzania kryzysowego - instytucje, organy, służby i zespoły reagujące na pojawienie się sytuacji kryzysowej, w tym wystąpienie ChZZ
1.3.	Zadania instytucji, organów, służb i zespołów w związku ze zwalczaniem ChZZ
2.	Finansowanie zwalczania ChZZ
3.	Przekazywanie informacji do mediów
4.	Przygotowanie do wystąpienia ChZZ
Rozdział III - Zwalczanie ChZZ: Procedury, Instrukcje i wzory dla organów IW	
Część I: Procedury, Instrukcje i wzory dla GLW	
Część II: Procedury, Instrukcje i wzory dla WLW	
	Procedura WLW: Podejrzenie
	Procedura WLW: Wykluczenie podejrzenia
	Procedura WLW: Zwalczanie
	Procedura WLW: Wygaszenie
	Procedura WLW: Utrzymanie gotowości
	Instrukcja WLW: WZK
	Instrukcja WLW: Nadzór nad działaniami PLW w obszarach
Część III: Procedury, Instrukcje i wzory dla PLW	
	Instrukcja PLW: PZK
	Procedura PLW: Podejrzenie
	Procedura PLW: Opracowanie podejrzenia
	Procedura PLW: Wykluczenie podejrzenia
	Procedura PLW: Zwalczanie
	Procedura PLW: Wygaszenie
	Procedura PLW: Utrzymanie gotowości
	Wzory, druki
	Instrukcja PLW: Utylizacja
	Wzory, druki
	Instrukcja PLW: Szacowanie
	Procedura PLW: Działania w obszarach
	Instrukcja PLW: Zabijanie zwierząt
	Instrukcja PLW: Dezynfekcja
Część IV: Inne instrukcje	
	Instrukcja wejścia-wyjścia
	Instrukcja notyfikacji
Rozdział IV: Wykazy	

Dziękuję za uwagę

